

Ministeren for sundhed og forebyggelse

Susanne Mariussen
Jomfru Ingefredsvej 29
7100 Vejle

Kære Susanne Mariussen

Tak for dit brev af 16. juli 2009. Jeg er ked af at høre, at du har mistet din datter i så ung en alder efter et meget smertefuldt og krævende sygdomsforløb, og at du ofte har følt dig frustreret over den måde, som sundhedspersonalet og sundhedsvæsenet har håndteret behandlingen af din datter på.

Jeg håber, at mit svar kan være med til at belyse og opklare de spørgsmål om sundhedspersoners tavshedspligt, som er opstået i relation til jeres datters sygdomsforløb, og som du og din mand har brug for at få svar på for at kunne komme videre i jeres sorgbejndelse.

Det fremgår af dit brev, at Patientklagenævnet fortsat behandler en sag vedrørende din datters død. Det giver mig anledning til at gøre opmærksom på, at Patientklagenævnet er uafhængigt, og at nævnets afgørelser ikke kan påklages til nogen højere administrativ instans, men alene kan indbringes for domstolene.

Jeg har således ikke adgang til at gå ind i konkrete sager. Jeg vil derimod gerne besvare de spørgsmål om offentligt ansatte sundhedspersoners tavshedspligt, som du stiller i dit brev.

Du spørger, hvornår en sundhedsperson bryder sin tavshedspligt, og om det er rigtigt, at en sundhedsperson lovligt kan orientere sig i en patientjournal, så længe sundhedspersonen ikke videregiver oplysningerne fra patientjournalen til uvedkommende.

Jeg kan herom oplyse, at sundhedspersoners tavshedspligt, videregivelse og indhentning af helbredsoplysninger m.v., er reguleret i lovregler, der har til formål at sikre, at sundhedspersoners udveksling af helbredsoplysninger foregår på en måde, så patienterne kan føle sig trygge ved, at ansatte i sundhedsvæsenet har adgang til patientoplysningerne. Lovreglerne findes i sundhedslovens kapitel 9.

Sundhedsloven angiver, i hvilke situationer en sundhedsperson har adgang til at indhente elektroniske helbredsoplysninger m.v. om en patient ved at foretage et opslag i patientjournaler. Reglerne går i korthed ud på, at læger har adgang til at foretage opslag i elektroniske patientjournalssystemer og indhente de nødvendige oplysninger - både historiske og aktuelle - til brug for en aktuell behandling af en patient. Lægerne kan, hvis det er nødvendigt i forbindelse med den aktuelle behandling, foretage opslag i elektroniske systemer på tværs af sektorer og faggrænser. Andre sundhedspersoner end læger

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K
Tlf. +45 7226 9000
Fax. +45 7226 9001
E-mail sum@sum.dk
Hjemmeside www.sum.dk

København, den
Sags nr.: 0906090
Dok nr.: 85429

har som udgangspunkt kun adgang til at indhente aktuelle oplysninger ved opslag i elektroniske systemer om en konkret patient, der er tilknyttet samme behandlingsenhed som den pågældende sundhedsperson, når det er nødvendigt i forbindelse med en aktuell behandling af patienten.

Det er dog en betingelse - både i forhold til lægers og andre sundhedspersoners adgang - at patienten ikke i forbindelse med den aktuelle behandling har frabedt sig, at der indhentes oplysninger.

Sundhedsloven angiver ligeledes, i hvilke situationer det er tilladt en sundhedsperson at videregive oplysninger til andre sundhedspersoner om patientens helbredsforhold m.v. i forbindelse med behandling af patienten. Ved videregivelse forstås også tilfælde, hvor sundhedspersonen selv søger oplysninger, der er tilført en papirbaseret patientjournal af andre sundhedspersoner. Det er udgangspunktet, at der kræves et samtykke fra patienten for, at der kan videregives helbredsoplysninger mellem sundhedspersoner. Det er dog tilladt at videregive helbredsoplysninger om en patient mellem sundhedspersoner uden samtykke, når det er nødvendigt af hensyn til et aktuelt behandlingsforløb for patienten. Der findes endvidere en række undtagelsessituationer, hvor der kan videregives oplysninger om patienten uden dennes samtykke til brug for patientbehandling eller andre formål.

. / . Der vedlægges en kopi af sundhedslovens regler herom til din orientering.

Hvad enten en sundhedsperson selvstændigt foretager et opslag i en journal eller læser op fra en patientjournal over for andre uden, at betingelserne herfor i sundhedslovens kapitel 9 er opfyldt, er det et brud på tavshedspligten.

Det kan ifølge sagens natur være krænkende for patienter, at deres helbredsoplysninger uberettiget indhentes eller videregives. Derfor fastslås det i sundhedslovens § 271, at indhentning, videregivelse eller udnyttelse af helbredsoplysninger m.v. i strid med reglerne i sundhedslovens kapitel 9 straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

Reglerne i sundhedslovens kapitel 9 omfatter imidlertid kun sundhedspersoner, der udfører sundhedsfaglig behandling, det vil sige, aktivt udfører eller medvirker ved behandlingen af den enkelte patient.

Læger, der er ansat i administrative stillinger, og som udelukkende varetager administrative opgaver, anses således ikke for at udføre sundhedsfaglig virksomhed. Dermed har Patientklagenævnet ikke kompetence til at behandle klager over deres arbejde, idet nævnet alene kan behandle klager over den sundhedsfaglige virksomhed, der udøves af personer inden for sundhedsvæsenet. En ansat administrativ læge er således at betragte som øvrige ikke-sundhedsfaglige medarbejdere i en myndighed eller institution, der arbejder under ansvar over for deres arbejdsgiver.

Det betyder dog ikke, at en ansat administrativ læge eller en anden ikke-sundhedsfaglig medarbejder straffrit kan indhente eller videregive helbredsoplysninger, som vedkommende ikke har lovlig adgang til. Med sundhedslovens nuværende straffebestemmelse er den persongruppe, der kan straffes, udvidet, således at andre end sundhedspersoner vil kunne ifalde samme straf som sundhedspersoner. Denne bestemmelse er imidlertid først trådt i kraft den 1. januar 2007. Forud for det tidspunkt kunne straf alene idømmes andre end sundhedspersoner, i det omfang uberettiget indhentning eller videregivelse af

helbredsoplysninger kunne anses for at være en overtrædelse af reglerne om tavshedspligt i straffeloven, forvaltningsloven eller persondataloven.

Med venlig hilsen

Jakob Axel Nielsen